

En mogen kommun firar 50 års gemenskap

Sedan den första kommunindelningen 1862, då Sverige fick 2 498 kommuner, har de efter hand blivit färre. Vid den

första stora kommunsammanslagningen 1952 fick Kristianstad, utöver staden, nio kommuner: Araslöv, Nosaby, Träne, Vä, Everöd, Fjälkinge, Degeberga, Tollarp, samt Oppmanna och Vånga kommun. Vid nästa stora sammanslagning 1971

fördes alla till Kristianstads kommun – även om Degeberga, Tollarp och Oppmanna-Vånga dröjde till 1974. Numera har Sverige 290 kommuner.

Efter 50 år känns Skånes till ytan största kommun som en naturlig enhet, där stad och

landsbygd hänger ihop och förstärker varandra. Det firar vi tillsammans med kommunarkivet i samband med Arkivens dag.

Anders Johansson
kommundirektör

INFORUTAN:

I år är det 50 år sedan Kristianstads kommun bildades och detta firar kommunarkivet hela veckan 8–13 november på sin Instagram [@kristianstadskommunarkiv](https://www.instagram.com/kristianstadskommunarkiv). Ta del av fotografier och texter från stora och små händelser som format kommunen. Du kan hitta mer info och evenemang på: <https://www.arkivensdag.nu/arkivensdag-i-kristianstads-kommun/>

Alexandra Wideheim och Amanda Nilsson inspekterar handlingar i kommunarkivet. Foto: Jonatan Månsson.

Historiens vingslag i kommunarkivet

Det råder en viss mystik kring vad ett kommunarkiv innehåller och vad det används till. Det vill arkivarier Amanda Nilsson och Alexandra Wideheim ändra på.

Kristianstads kommun arbetar ständigt med att utveckla verksamheter och samhällsfunktioner för medborgarna. Men när tiderna förändras uppstår även ett ansvar att bevara det som har varit. Det är genom att analysera vår historia som vi förstår hur vi har levt, vad vi har testat och vad vi har siktat mot förut – och vad vi kan lära oss av det.

Kommunarkivet kan uppfattas som lite av en doldisverksamhet. Många vet inte om vilken tillgång det är. – Arkivet är vårt gemensamma kulturarv. Det är fullt av spännande och oväntade handlingar, förklarar Amanda.

Hon och hennes kollega Alexandra har arbetat som arkivarier i fem respektive tre år

och strävar efter att synliggöra kommunarkivets alla möjligheter. De driver Instagram-kontot [@kristianstadskommunarkiv](https://www.instagram.com/kristianstadskommunarkiv) där de visar upp alla de antika fynd och spännande berättelser som de hittar. Nyligen fann de en handling som tycks vara signerad av ingen mindre än Karl XII nere i källaren på Söderportgymnasiet.

Vad är din historia?

Kommunarkivet bevarar bland annat allas skolbetyg. Arkivets vanligaste förfrågan är från gamla elever som tappat bort betyget och behöver det till en jobbansökan.

Alexandra berättar att en annan vanlig målgrupp är släktforskarna. Det går exempelvis att hitta mer information om en okänd far i barnavårdsnämndens arkiv.

– Vi erbjuder möjligheten att forska fram uppgifter. Man kan komma hit och forska här eller så tar man hjälp av oss, säger Alexandra.

Däremot kan en släktforskare inte ta del av vilken infor-

mation som helst, hur som helst. I stort har du rätt att ta del av det som rör dig, men vissa uppgifter om andra kan vara skyddade av sekretess. För släktforskare kan uppgifter från fattigvården och folkskolorna vara intressanta. Det är också möjligt att ta del av politiska beslut, skrivelser och andra kommunala handlingar från 1800-talet fram till idag. Detta grundar sig i tryckfrihetsförordningen – rätten att ta del av allmän handling.

Stora utmaningar

Gamla fotografier och böcker kan med tiden bli skadade av fukt, rost och solljus. Därför är det av stor vikt att det som ska bevaras förvaras på rätt sätt. En av de främsta uppgifterna för en arkivarie är att se till att förhållandena för arkivering är optimala. När det gäller fysiska handlingar är det viktigt att det inte finns någon dryck i närheten som kan spillas, att få bort gem som rostar fort och att eventuella kopior görs på bästa sätt.

– Vi matar aldrig in original-

handlingar på den automatiska inmataren på skrivaren. Fastnar de där är det förstört, säger Amanda.

Lokaler som fungerar som arkiv behöver också utredas för att se till att det är rätt luftfuktighet, brand- och över- svämningssäkerhet, behörighetskrav och lås.

Digitaliseringen har även fört med sig stora utmaningar. En av de största är hur vi bevarar digital information för framtiden. Hur öppnar vi en PDF-fil om femtio, hundra eller tusen år?

Folkets arkiv

Den generella synen på arkiv har förändrats. Idag arbetar arkiv i högre grad med att öppna upp och förtydliga för allmänheten vad ett arkiv kan bistå med. Amanda och Alexandra är passionerade för det uppdraget i Kristianstads kommun.

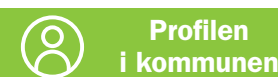
– Det är folkets handlingar. Det är folkets arkiv, säger Alexandra.

Linda Olsson tycker att fler borde utforska Kristianstads natur. Foto: Jesper Dreifaldt.

”Min ryggsäck är inte fylld än”

När Linda Olsson var ung var framtidsdrömmen oklar, men idag kan hon inte tänka sig ett annat jobb. Serviceboendet Mäster Jörgen är som hennes andra hem.

Linda har arbetat inom omsorgen sedan 1998 och på stöd- och serviceenheten på Mäster Jörgen sedan 2010. Arbetet som stödassistent ger henne möjlighet att bidra till människors utveckling och självständighet, vilket är bland det hon brinner för mest.

– När jag kan hjälpa till är det så man får rysningar, säger Linda.

Hon planerar, har hand om möten och är en hjälpande hand för boende med intellektuell funktionsnedsättning. Inom omsorgen byts begrepp hela tiden, så det gäller att vara beredd på skiftningarna. Handikapp, funktionsvariation, boende, kunder, deltagare – begreppen är många och olika laddade men hon tycker inte man ska vara rädd för att fråga om man skulle undra.

Vill lära sig ännu mer

Mäster Jörgen ser hon som sitt andra hem, eftersom hon um-

går så ofta med sitt arbetslag och sina boende. De lagar mat tillsammans, bowlar och åker på utflykter, vilket inte är särskilt annorlunda från Lindas fritid. På fritiden älskar Linda att träna ihop med hela familjen och testa nya maträtter. Ett särskilt intresse är att bjuda hem vännerna på middag med spel och frågesport. Hon tycker om värdskapet och berättar att om hon inte hade arbetat inom omsorgen hade hon troligtvis arbetat med evenemang.

Men att byta jobb finns det inga planer på. I framtiden vill hon fortsätta att utveckla nya sätt att arbeta inom omsorgen och ständigt bli bättre inom sitt yrke.

– Min ryggsäck är inte fylld än. Jag har redan mycket i den men jag har mycket kvar att lära, säger Linda.

Hon nämner att hennes chef ger tid för utbildning och att kommunen får henne att känna sig behövd och lyssnad på. Skulle hon vara ledig ett par dagar får hon massor av kär-

VA-taxan höjs

► Från nyår höjs anläggnings- och brukningstaxan för kommunalt vatten och avlopp. För en villa som redan är ansluten till kommunens ledningar betyder det ca 35 kr mer i månaden. www.kristianstad.se/vattenavlopp

Dialogmöten pågår

► I höst och vinter ordnas dialogmöten – som tidigare kallades byastämmor – på flera orter runt om i kommunen. Se annonser och hitta alla datum och platser på www.kristianstad.se/dialogmoten

LINDA OLSSON

Ålder: 43 år
Bor: Åhus
Familj: Sambo och två barn
Smultronställe: Linnérundan i Vattenriket

lek från sina boende när hon kommer tillbaka. Linda trivs som fisken i vattnet.

Lugnet i naturen

Lindas bästa stunder av avkoppling är när hon får vara i naturen, som när hon kommer ut till havet eller andas in skogsluft. Hon vandrar med familjen, med sina boende på Mäster Jörgen och med arbetslaget. Naturen tycks vara en riktig kraftkälla och hemma i Åhus har hon självklart nära till den.

Sitt bästa kantarellställe vill hon hålla för sig själv, men smultronställen har hon många.

– Fler borde upptäcka naturreservaten, naturum och Skåneleden.

Krisstöd till föreningar

► Föreningar som lidit ekonomisk skada av pandemin kan söka extra coronastöd från kommunen. Avsikten är att säkra återstart och fortlevnad. Ansök senast 14/11 på www.kristianstad.se/coronabidrag2021

Öppet rådhus på skyltsöndagen

► Traditionen med Öppet rådhus kom av sig under pandemin, men på skyltsöndagen är det åter dags.

Söndagen den 28 november klockan 11–15 slår Rådhus Skåne upp portarna för Öppet rådhus. Välkommen att gå runt i huset och prata med politiker och medarbetare. Ett huvudtema för dagen är ”Trygg och säker” med fokus på frågor som rör översväm-

ningsrisk, skyfall, stranderosion, brottsförebyggande arbete och säkerhet.

Öppet rådhus välkomnar alla som vill veta mer om kommunens arbete och verksamheter. Ta chansen att möta politiker och kommunanställda, lämna dina idéer och synpunkter och få svar på dina frågor.

Oavsett vilken kommunal verksamhet du har frågor kring, kan du att hitta svar i Rådhus Skåne på skyltsöndagen.

Många kom för att titta närmare på rådhuset och prata om kommunen när Öppet rådhus senast arrangerades 2019.

Se upp för blufferbjudande

► Det finns inte längre något lagkrav på kontroller av fläkt, ventilation eller imkanal i småhus. Tacka nej om någon ringer och erbjuder sig att göra en sådan kontroll i ditt hem.

Om den som ringer påstår det är ett krav eller att det rekommenderas av kommunen eller räddningstjänsten är det en ren bluff. När det gäller lagstadgade brandskyddskontroller godkänns de i Kristianstads kommun endast om de är genomförda av Kristianstads Sotnings AB.

Kommunen rekommenderar varken förebyggande avloppspolning eller ventilationskontroll som erbjuds på det här sättet. Det är visserligen viktigt att du rengör din köksfläkt har en väl fungerande ventilation i ditt hus. Vill

du ha systemet kontrollerat är det tryggast att själv ta kontakt med en välkänd ventilationsfirma eller med det lokala sötningbolaget.

Håll köksfläkten ren, men låt ingen lura dig att betala för att få den kontrollerad.